

Najvyšší súd
Slovenskej republiky – disciplinárny súd

2 Ds 18/04

Rozhodnutie je právoplatné

Dátum... 8. 12. 2004
Najvyšší súd Slovenskej republiky Bratislava

Rozhodnutie

Najvyšší súd Slovenskej republiky – disciplinárny súd v senáte zloženom z predsedu JUDr. Karola Kučeru a sudcov JUDr. Anny Pikulovej a JUDr. Milana Hrbeka na ústnom pojednávaní 11. novembra 2004 v Bratislave v disciplinárnej veci proti sudkyňi Okresného súdu T... JUDr. M... K... pre disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. a/ zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich v znení neskorších predpisov rozhodol

t a k t o :

JUDr. M... K... sudkyňa Okresného súdu v T... nar. ...
v T... trvale bytom ...

j e v i n n á

zo spáchania disciplinárneho previnenia, ktorého sa dopustila na tom skutkovom základe, že dňa 26. 5. 2004 na žiadosť advokáta JUDr. M... B... ako splnomocneného právneho zástupcu obchodnej spoločnosti W... – Š... spol. s r. o., ktorá je účastníkom konania vedeného na Okresnom súde T... pod č. k. 8 Er 325/03 (právna vec oprávneného W... spol. s r. o. voči povinnému W... spol. s r. o., o zaplatenie 200.000 Sk) na nahliadnutie do predmetného spisu a vyhotovenia fotokópií časti spisu nepovolila vyhotoviť fotokópie niektorých dokumentov nachádzajúcich sa v spise č. k. 8 Er 325/03 a to konkrétne, ako to vyplýva z úradného záznamu zo dňa 26. 5. 2004, potvrdenie elektronickej podateľne (list č. 9 spisu), poverenie súdneho exekútora (list č. 10 spisu), doručenkú pripojenú k listu č. 10, výzvu súdu na zaplatenie súdneho poplatku (list č. 20 spisu), doručenkú pripojenú k listu č. 20, vrátenie poverenia (list č. 23b spisu), zoznam vyhotovených osvedčených fotokópií poverenia (list č. 23c spisu), pokyn pre súdnu kanceláriu (list č. 23d spisu) a pokyn pre súdnu kanceláriu (list č. 25 spisu), z čoho vyplýva, že konala v rozpore s ustanovením § 44 ods. 1 O. s. p., v zmysle ktorého účastníci a ich zástupcovia majú právo nazerať do súdneho spisu a robiť si z neho výpisy, odpisy a fotokópie alebo požiadať súd o vyhotovenie fotokópií za úhradu vecných nákladov. To neplatí, ak ide o zápisnicu o hlasovaní alebo listiny obsahujúce utajované skutočnosti alebo chránené údaje podľa osobitných predpisov,

č í m s a d o p u s t i l a

disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a/ zák. č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich v znení neskorších predpisov

z a č o s a j e j u k l a d á

disciplinárne opatrenie podľa § 117 ods. 1 písm. a/ zák. č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príseďiacich v znení neskorších predpisov **n a p o m e n u t i e**.

O d ō v o d n e n i e :

Minister spravodlivosti Slovenskej republiky podal dňa 2. augusta 2004 podľa ustanovenia § 120 ods. 2 písm. a/ zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príseďiacich v znení neskorších predpisov návrh na začatie disciplinárneho konania proti JUDr. M. K. sudkyňi Okresného súdu v T. nar. v T. trvale bytom T. pre porušenie povinnosti sudcu podľa § 2 ods. 3 prvá veta zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príseďiacich v znení neskorších predpisov tým, že podmienila nahliadnutie do spisu svojím predchádzajúcim súhlasom a znemožnila zástupcovi účastníka konania vyhotovenie fotokópií súdneho spisu, podľa jeho požiadavky, kanceláriou súdu. Za disciplinárne previnenie jej navrhol uložiť disciplinárne opatrenie podľa § 117 ods. 1 písm. b/ zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príseďiacich v znení neskorších predpisov – zníženie funkčného platu o 15% na obdobie 3 mesiacov. Na preukázanie spáchania disciplinárneho previnenia navrhol vykonať dôkaz prečítaním úradného záznamu zo dňa 6.6.2004 a úradného záznamu zo dňa 26.5.2004.

JUDr. M. K. vo svojom vyjadrení k návrhu uviedla najmä, že celý dej nahliadania JUDr. B. podrobne popísala vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 8.6.2004. Dôrazne poprela, že by podmieňovala nahliadnutie do spisu svojím súhlasom a uviedla, že na Okresnom súde T. je zaužívaná prax, že kancelária oznamuje sudcovi každé nahliadnutie do spisu, aby bolo možné zabezpečiť technické podmienky nahliadania. K vyhotovovaniu fotokópií spisov uviedla, že za prítomnosti ďalších kolegov (JUDr. M. a Mgr.) dala pani A. pokyn, že má prefotiť všetky požadované písomnosti s výnimkou poverenia na vykonanie exekúcie z dôvodu, že sa jedná o procesnú skutočnosť, ktorá sa doručuje iba exekútorovi, ktorý je oprávnený používať rovnopisy na preukazovanie svojho oprávnenia. Ďalej uviedla, že sa v danom prípade navyše nejednalo o rozhodovaciu činnosť sudcu a súdu. Z ustanovenia § 44 ods. 1 O.s.p. nevyplýva povinnosť vyhotovovať odpisy písomností obsiahnutých v spise, ale iba právo účastníka o takýto úkon súd žiadať. Ďalej uviedla, že novelizácia O.s.p., ktorá však nebola prijatá, obsahovala nové znenie tohto ustanovenia, ktoré malo upresniť tento úkon účastníkov a súdu. Na záver vymenovaním povinností sudcu poukazovala na skutočnosť, že žiadna povinnosť vyhotovenia odpisov spisu účastníkovi medzi povinnosťami sudcu nevyplýva. Na preukázanie svojich obhajobných prednesov navrhla vypočúť ako svedkov p. A. K. M., JUDr. M. a Mgr. K.

Najvyšší súd Slovenskej republiky – disciplinárny súd na ústnych pojednávaníach vykonal dokazovanie, vypočul sudkyňu JUDr. M. K. svedkyňu A. A. prečítal a oboznámil listinné dôkazy - spis Okresného súdu T. sp. zn. 8 Er/325/2003.

Po vykonanom dokazovaní a po vyhodnotení všetkých vykonaných dôkazov, disciplinárny súd mal bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že JUDr. M. K. spáchala skutok tak, ako ho súd uviedol vo výrokovej časti svojho rozhodnutia a teda sa dopustila disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a/ zák. č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príseďiacich v znení neskorších predpisov.

JUDr. M. K. sa na ústnom pojednávaní vyjadrila, že ak účastník chce nahliadnúť do súdneho spisu, je mu to umožnené s tým, že zákonná sudkyňa rozhoduje v tom smere, že určuje konkrétnu miestnosť a pokiaľ sa týka vyhotovenia fotokópie, s týmto súhlasila s tým, že vymedzila poverenie exekútora ako doklad, ktorý nebude prefotený. Vychádzala z toho, že sám súdny exekútor preukazuje pri svojej činnosti počet fotokópií poverenia. O tom, že skutočne nebola vyhotovená fotokópia tohto dokumentu sa dozvedela až pri vyjadrovaní sa k sťažnosti zástupcu účastníka. Postup pracovníčky kancelárie A. v tom smere, že ju neinformovala o nevyhotovení kópií spisu, považuje za porušenie pracovnej disciplíny.

Svedkyňa A. sa k veci vyjadrila tak, že JUDr. B. prišiel na okresný súd a žiadal, aby mu bolo umožnené preštudovanie spisu a ďalej žiadal fotokópie celého spisu 8 Er/325/2003. Prax na Okresnom súde T. opísala tak, že ona v súlade s touto praxou na základe požiadavky išla za JUDr. K. aj s konkrétnym spisom, pričom táto jej mala presne vyšpecifikovať, čo môže prefotiť zo spisu, ktoré konkrétne strany. Svedkyňa si aj napísala čísla listov na listoček a prefotila čísla listov podľa pokynu sudkyne a tieto fotokópie odovzdala JUDr. B. Menovaný advokát sa mal začať správať v rozpore so základnými zásadami slušnosti, začal sa rozčuľovať, že sa bude sťažovať, že sú pracovníci súdu nevzdelaní, pretože on má právo na fotokópie celého spisu, a že je nevzdelaná aj konkrétna sudkyňa. JUDr. B. bol podľa jej výpovede arogantný, úradný záznam, ktorý spísala pre účely súdneho spisu jej vytrhol z ruky a nechcel jej ho ani vrátiť. K spísanému úradnému záznamu sa vyjadrila tak, že vzhľadom na nevhodné správanie JUDr. B. ktorý trval na svojom texte záznamu, do úradného záznamu podľa jeho diktátu zapísala aj skutočnosť, ktorá sa nezakladala na pravde a to, že do spisu mu bolo umožnené nahliadnúť až po predchádzajúcom súhlase sudkyne JUDr. K. Prefotila iba to, na čo dala pokyn sudkyňa JUDr. M. K. a svoje rozhodnutie pred svedkyňou žiadnym spôsobom nezdôvodňovala.

Z oboznámeného súdneho spisu 8 Er 325/2003 disciplinárny súd zistil, že úradný záznam zo dňa 26.5.2004 tvorí jeho súčasť a sú v ňom výslovne označené konkrétne strany, ktoré navrhovateľ uvádza vo svojom návrhu na začatie konania, ako strany, ktoré sudkyňa povolila prefotiť. Samotný úradný záznam neobsahuje podmienenie nahliadnutia do spisu predchádzajúcim súhlasom sudkyne.

Ďalšie dôkazy disciplinárny súd nevykonával, nakoľko navrhovateľ ani JUDr. K. na svojich návrhoch netrvali. Takýmito dôkazmi bolo vyjadrenie sudkyne zo dňa 8.6.2004, ktoré disciplinárny súd nahradil výsluchom JUDr. K. a jej písomným vyjadrením, ktoré podala v disciplinárnom konaní, a výsluchy svedkov JUDr. M., Mgr. K., K., P. a K. M., ktoré disciplinárny súd považoval s poukazom na vykonané dokazovanie za nadbytočné.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že po žiadosti právneho zástupcu účastníka konania, pracovníčka kancelárie informovala sudkyňu o žiadosti o nahliadnutie do súdneho spisu. Následne bola JUDr. K. pracovníčkou súdnej kancelárie osobne informovaná o žiadosti JUDr. B. o vyhotovenie fotokópií celého súdneho spisu. Sudkyňa JUDr. M. K. dala výslovný pokyn, ktoré čísla strán spisu môžu byť prefotené. Sama sudkyňa priznáva, že nesúhlasila s prefotením prinajmenšom poverenia súdneho exekútora, ktoré sa nachádza na č.l. 23b súdneho spisu. Disciplinárny súd uveril svedkyňi A., že konala v súlade s pokynom sudkyne, nakoľko v konaní neboli vykonané žiadne také dôkazy, ktoré by naznačovali jej zaujatosť voči účastníkovi konania

alebo by aspoň naznačovali dôvod pre ktorý by mala svojvoľne rozšíriť pokyn sudkyne vo veci špecifikácie konkrétnych strán súdneho spisu, ktoré majú byť prefotené. Tejto skutočnosti svedčí aj úradný záznam, ktorý bol spracovaný na žiadosť JUDr. B. [REDAKOVANÉ] bezprostredne po odovzdaní vybratých prefotených strán súdneho spisu a tento záznam obsahuje konkrétne čísla strán, ktoré mala povoliť prefotiť sudkyňa JUDr. M. [REDAKOVANÉ] K. [REDAKOVANÉ].

Samotné nevhodné správanie sa zástupcu účastníka konania, ktoré mohlo byť riešené príslušným podaním Slovenskej advokátskej komore, nemalo byť dôvodom, aby mu bolo obmedzené jeho právo na vyhotovenie kópií zo súdneho spisu. Z postupu sudkyne vyplýva, že dôvodom na neprefotenie neboli technické prekážky na strane súdu, ale samostatné rozhodnutie sudkyne JUDr. M. [REDAKOVANÉ] K. [REDAKOVANÉ] pre ktoré nemala oporu v platnom právnom poriadku.

Podľa § 44 ods. 1 O.s.p. účastníci a ich zástupcovia majú právo nazerať do súdneho spisu a robiť si z neho výpisy, odpisy a fotokópie alebo požiadať súd o vyhotovenie fotokópií za úhradu vecných nákladov. To neplatí, ak ide o zázpisnicu o hlasovaní alebo listiny obsahujúce utajované skutočnosti, alebo chránené údaje podľa osobitných predpisov.

Disciplinárny súd sa pri svojom rozhodovaní zaoberal aj obhajobou sudkyne smerujúcou k reštriktívnemu výkladu citovaného ustanovenia § 44 ods. 1 O.s.p., že sa v prejednávanej veci jednalo o konkrétnu rozhodovaciu činnosť sudcu, kedy sudca má možnosť žiadosti účastníka nevyhovieť z akýchkoľvek dôvodov, a zistil, že pre takéto tvrdenie sudkyne nie je v zákone žiadna opora. Občiansky súdny poriadok č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov obsahuje vo svojom znení viacnásobne pojem žiadosť, ale vo všetkých prípadoch, kde právu na podanie žiadosti prislúcha súdu možnosť vyhovieť/nevyhovieť žiadosti, je táto možnosť zreteľne vyjadrená pojmom „...môže“... (napr. § 35a ods. 1/, § 58 ods. 2/, § 250c ods. 1/ O.s.p.). V ostatných prípadoch súd musí postupovať zákonom vymedzeným spôsobom bez toho, aby mohol právo účastníka modifikovať, či odmietnuť jeho realizáciu.

Neobstojí tiež obhajoba sudkyne, že poverenie odmietla nechať prefotiť z dôvodu, že sa jedná o procesnú skutočnosť. Výnimky z práva na vyhotovenie fotokópií sú jednoznačne vymedzené v alinei druhej citovaného ustanovenia § 44 ods. 1 O.s.p. Svojvoľné obmedzenie práva účastníka nad rámec tohto zákonného vymedzenia obsahuje prvky svojvôle sudkyne, pričom sama vo svojej obhajobe kontraproduktívne používa argument, že sa nejednalo o jej rozhodovaciu činnosť. Disciplinárny súd sa stotožnil s týmto jej tvrdením a jej postup v danej veci považuje za postup súdu nad rámec určený zákonom.

Disciplinárny súd po vykonanom dokazovaní dospel k jednoznačnému záveru, že JUDr. M. [REDAKOVANÉ] K. [REDAKOVANÉ] žiadnym spôsobom nepodmieňovala nahliadnutie zástupcu účastníka konania do spisu svojím predchádzajúcim súhlasom. Takýto jej postup nepreukazuje ani len úradný záznam spísaný svedkyňou A. [REDAKOVANÉ] ktorý má preukazovať zavinenie sudkyne v tomto smere. Rovnako svedkyňa A. [REDAKOVANÉ] vo svojej svedeckej výpovedi potvrdila správnosť úradného záznamu v tejto časti v tom smere, že sudkyňu informovala o nahliadnutí do spisu a táto s tým súhlasila, resp. túto skutočnosť zobrala na vedomie.

Zaužívanú prax Okresného súdu T. [REDAKOVANÉ] v tom smere, že nahliadnutie do spisu kancelária oznamuje zákonnému sudcovi, nepovažuje disciplinárny súd za akékoľvek porušenie povinností sudcu. Práve naopak, bez zásahu do práv účastníkov konania môže

racionalizovať činnosť súdu v tom smere, že spis s úradným záznamom o nahliadnutí do spisu sa zrejme už nemusí predkladať sudcovi.

Po vyhodnotení všetkých dôkazov Najvyšší súd Slovenskej republiky – disciplinárny súd dospel k záveru, že sudkyňa JUDr. M. K. porušila svoje povinnosti sudkyne v tom smere, že nepostupovala pri svojom konaní v konkrétnom prípade tak, že by nemohli vzniknúť pochybnosti o jej nezávislosti a viazanosti len Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a zákonom. Tým naplnila znaky disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a/ zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich v znení neskorších predpisov po objektívnej i subjektívnej stránke.

Najvyšší súd Slovenskej republiky – disciplinárny súd za to sudkyňu Okresného súdu v T. JUDr. M. K. uložil podľa § 117 ods. 1 písm. a/ Zákona o sudcoch a prísediacich napomenutie, pričom vzal do úvahy skutočnosť, že sa jednalo o menej závažné porušenie povinností sudcu, s minimálnymi následkami, a v neposlednom rade aj neetické správanie zástupcu účastníka, ktoré malo výrazný vplyv na konanie všetkých zúčastnených osôb.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky – disciplinárny súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 /pätnástich/ dní odo dňa jeho doručenia na podpísanom disciplinárnom súde.

V Bratislave dňa 11. novembra 2004

JUDr. Karol Kučera, v. r.
predseda disciplinárneho senátu

Za správnosť vyhotovenia:

